

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babe -Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Ortodox
1.3 Departamentul	Teologie Ortodox
1.4 Domeniul de studii	Teologie (interdisciplinar cu domeniul Psihologie)
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Specializarea/Programul de studii	CONSILIERE PASTORAL ȘI ASISTENȚĂ PSIHO-SOCIAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Treime, Biserica și Misiune în teologia paterelui Dumitru Stăniloaie						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. prof. dr. Valer Bel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Pr. prof. dr. Valer Bel						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătirea seminarilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual		83			
3.8 Total ore pe semestru		125			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea cursului „Sfânta Treime și iconomia mântuirii”, anul I, semestrul I
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea teologiei Sfintei Treimi, a hristologiei și eclesiologiei, în general

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Prezența minimum 75%, cu materialele bibliografice indicate
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Pentru predarea cu întârziere a lucrărilor de seminar, acestea vor fi punctate cu 0,5 pct/zi de întârziere

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea terminologiei de specialitate utilizată în Teologia Sfintei Treimi, a hristologiei și eclesiologiei; • Să demonstreze capacitatea de folosire adecvată a noțiunilor folosite în Teologia Sfintei Treimi a hristologiei și eclesiologiei; • Să îndeplinească capacitatea de predare a învățării creștine despre Dumnezeu- Sfânta Treime în aprofundarea specifică a paterului Dumitru Stăniloae; • Să îndeplinească capacitatea de contraargumentare și de susținere a dreptei credințe față de curentele care contravin învățării creștine despre Sfânta Treime; • Să dezvolte deprinderi de utilizare corectă a rațiunii în explicarea și predarea conținuturilor credinței; <ul style="list-style-type: none"> • Să identifice și să aleagă metodele optime de predare și transmitere a învățării de credință.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze preocuparea pentru perfecționarea rezultatelor activității profesionale prin asumarea de roluri într-o echipă multidisciplinară de muncă; • Să asume implicarea în activități de cercetare, cum ar fi: documentarea, elaborarea unor sinteze bibliografice adecvate, eventual a unor referate și articole de specialitate; • Să participe la proiecte, având caracteristic și să demonstreze capacitatea de a identifica oportunități pentru propria formare profesională în viitor.

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Studiarea bazelor biblice, patristice și filosofice, aprofundarea și însușirea teologiei paterului Dumitru Stăniloae, referitoare la învățura creștin ortodoxă despre Sfânta Treime, Biserică și Misiune, legătura strânsă între ele și valoarea practică a acestei teologii pentru devenirea personală, reconciliere și comuniune.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să îndeplinească prezența și lucrarea Sfintei Treimi în Biserică, în misiunea Bisericii și în lume, în general, precum și valoarea practică a acesteia ca bază a mântuirii și model suprem de comuniune; • Să îndeplinească misiunea Fiului și a Duhului Sfânt, care au ca rezultat întemeierea Bisericii și a misiunii ei în istorie; • Să îndeplinească constituția teandrică, structura trinitară, aspectul hristologic, pnevmatologic și eshatologic al tainei Bisericii, precum și impactul acestor aspecte ale tainei Bisericii în viața oamenilor, în teologia paterului Dumitru Stăniloae; • Să îndeplinească întreita slujire a lui Hristos în Biserică și participarea Bisericii la aceasta, prin preoția generală și preoția slujitoare a Bisericii, în teologia paterului Dumitru Stăniloae; • Să îndeplinească modurile prezenței personale a lui Hristos în Tainele, în cultul Bisericii și în spiritualitatea ortodoxă, după teologia paterului Dumitru Stăniloae și spiritualitatea creștină ca efort permanent pentru devenirea persoanei umane și pentru comuniunea cu Dumnezeu și cu semenii; • Să îndeplinească legătura strânsă dintre Sfânta Liturghie și misiunea Bisericii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Sfânta Treime, structura supremei iubiri,	Prelegere, dezbateri	1 prelegere

baza mântuirii și modelul suprem de comuniune în familie, Biserică și societate, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	și discu ie colectiv	
2. Unirea și comuniunea maximă a lui Dumnezeu și a omului în Iisus Hristos ca temelie a Bisericii și a comuniunii între Dumnezeu și oameni și a oamenilor întreolalt la diferite nivele: Biserică , familie, societate etc., în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
3. Mântuirea adusă de Hristos prin înțreita Sa slujire de: Învățător, Prooroc, Arhiereu și Jertfă supremă și Împărat – bază , putere și model al slujirii omului pentru împăcare și comuniune, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
4. Iconomia Fiului și a Duhului Sfânt: întemeierea Bisericii și începutul misiunii creștine; modalități concrete și exigențe ale misiunii creștine, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
5. Iisus Hristos, Capul Bisericii – Biserica, Trupul lui Hristos extins în oameni prin Duhul Sfânt; funcția terapeutică a comunității bisericești: iertare, compasiune și comuniune, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
6. Structura trinitară și construcția teandrică a Bisericii; aspectul hristologic, pnevmatologic, vădit, nevădit și eshatologic al Bisericii; rolul Bisericii în restaurarea și promovarea comuniunii între oameni, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
7. Înșuririle Bisericii ca manifestare a constituției ei teandrice și ca dar și misiune de realizat, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
8. Înțreita slujire a lui Hristos în Biserică și participarea Bisericii la ea prin preoia generală a tuturor credincioșilor și prin preoia slujitoare a Bisericii, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
9. Misiunea Bisericii ca participare la înțreita slujire a lui Hristos: misiunea preoiei slujitoare și apostolatul mirenilor, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere
10. Tainele – modalități de dăruire a lui Hristos în momentele principale ale vieții omului: specificul și locul fiecărei Taine în viața credincioșilor și a Bisericii pentru promovarea comuniunii cu Dumnezeu și a	Prelegere, dezbatere și discu ie colectiv	1 prelegere

oamenilor întreolalt , în teologia p rintelui Dumitru St niloae		
11. Prezen a i lucrarea lui Hristos în Tainele de ini iere: Botez – Mirungere i Euharistie, ca baz i sus inere a comuniunii cu Dumnezeu i cu semenii, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere i discu ie colectiv	1 prelegere
12. Modurile prezen ei personale a lui Hristos i ale comuniunii cu El în cultul Bisericii i în spiritualitatea ortodox : spiritualitatea – lupta permanent pentru devenirea persoanei umane i pentru comuniune, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere i discu ie colectiv	1 prelegere
13. Sfânta Liturghie – structur de comuniune i iubire i de înaintare comun în Împ r ia Sfintei Treimi, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere i discu ie colectiv	1 prelegere
14. Liturghie i misiune: unirea omului cu Dumnezeu, experien a Treimii, comuniunea sfin ilor i slujirea pentru împ care i comuniune, misiune prin sfin enia vie ii, în teologia p rintelui Dumitru St niloae	Prelegere, dezbatere i discu ie colectiv	1 prelegere

Bibliografie Pr. prof.dr. Dumitru St niloae:

1. *Teologia Dogmatic i Symbolic* , vol2, Bucure ti 1958, Cluj-Napoca, 2004
2. *Teologia Dogmatic Ortodox* , 3 vol., Bucure ti, 1978, 1997, 2003, 2010
3. *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Craiova, 1987, 1991
4. *Studii de teologie dogmatic otodox* , Craiova 1990
5. *Spiritualitate i comuniune în Liturghia ortodox* , Craiova, 1986, Bucure ti, 2004
6. *Reflexii despre spiritualitatea poporului român*, Craiova, 1992
7. *Sfânta Treime sau la început a fost iubirea*, Bucure ti 1993
8. *Ascetica i mistica Bisericii Ortodoxe*, Bucure ti, 1991, 2002
9. *Via a i înv tura Sfântului Grigorie Palama*, Sibiu, 1938, Bucure ti, 1993
10. *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Sibiu, 1943, Bucure ti, 1992
11. *Iisus Hristos lumina lumii i îndumnezeitorul omului*, Bucure ti, 1993
12. *Mic dogmatic vorbit . Dialoguri la Cernica*, Ed. Deisis , 2007
13. *Rela iile treimice i via a Bisericii*, în: Ortodoxia, an XVI, 1964, nr.4, pp.503-525
14. *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*, în: ST, an XXII, 1970, nr.5-6, pp.333-355
15. *Chipul lui Hristos în Biserica r s ritean : Iisus Hristos, darul i cuvântul suprem al lui Dumnezeu*, în: Ortodoxia, an XXV, 1973, nr.1, pp.5-17
16. *Witness Through Holiness of Life*, în: Martyria-Mission. The witness of the Orthodox Churches Today, ed. By Ion Bria, WCC, Geneva, 1982
17. *Fiin a i ipostasurile în Sfânta Treime dup Sfântul Vasile cel Mare*, în: Ortodoxia, an XXXI, 1979, nr. 1. Pp. 53-74
18. *Des vâr irea noastr în Hristos dup înv tura Bisericii Ortodoxe*, în: MO, anXXXII, 1980, nr. 1-2, pp76-111, nr.3-6, pp. 402-426 i an XXXIII, 1981, nr. 1-3, pp.95-104.
19. *Fiul i Cuvântul lui Dumnezeu cel întrupat i înviat ca om, unificatorul crea iei în El pentru veci*, în: MO, an XXXIX, 1987, nr. 4, pp.7-23
20. *Atragerea ierarhic a lumii spre Sfânta Treime prin Cuvântul lui Dumnezeu f cut om*, în: MO, an XLIII, 1991, nr.2, pp14-34
21. *Purcederea Sfântului Duh de la Tat l i rela ia lui cu Fiul, ca temei al îndumnezeirii i înfierii noastre*, în: Ortodoxia, an XXXI, 1979, nr. 3-4, pp.583-592
22. *Persoan i comuniune: Prinoc de cinstire P rintelui Profesor Academician Dumitru St niloae la împlinirea vârstei de 90 de ani*, Sibiu, 1993.
23. Maciej Bielawski, *The Philocalical Vision of the World in the Theology of Dumitru St niloae*, 1997

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Relațiile treimice și viaa Bisericii: mântuirea omului ca extindere a relațiilor treimice de viaa, iubire și comuniune la oameni în și prin Biserică	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
2. Pogorârea Sfântului Duh, întemeierea Bisericii și începutul misiunii creștine	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
3. Fundamentul Bisericii – Fiul lui Dumnezeu întrupat	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
4. Biserica imprimată de jertfa lui Hristos și pnevmatizat de Duhul lui Hristos cel înviat: atragerea credincioșilor în jertfa și învierea lui Hristos	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
5. Preoția lui Hristos în Biserică prin preoția slujitoare și prin apostolatul mirenilor	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
6. Unitatea Bisericii: unitatea în viaa în Hristos, unitatea în credință și unitatea în Tainele sâvârșite de preoția slujitoare	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
7. Sfințenia Bisericii ca participare la sfințenia lui Hristos	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
8. Sobornicitatea Bisericii ca reflectare a comuniunii Sfintei Treimi	Expozitiv, discuție colectivă	2 ore de seminar
9. Apostolicitatea Bisericii: transmitere credinței și tradiției apostolice și a harului mântuitor		
10. Modurile prezenței lui Hristos în cultul Bisericii: prezența prin cuvânt în diferitele forme ale acestuia și prezența prin Taine		
11. Locașul bisericesc, chip al creației cosmice și umane: sensul creației ca Biserică în devenire; ființa umană ca Biserică și persoana umană ca preot al ei		
12. Locașul bisericesc propriu-zis: cerul pe pământ sau centrul liturgic al creației		
13. Mărturisirea dreptei credințe prin rugăciunile preotului, însoțite de rîspunsurile credincioșilor, ca pregătire pentru înfăptuirea Jertfei euharistice și a împărtășirii de ea		
14. Biserica în sens de locaș și de largă comuniune în Hristos		

Bibliografie

Bibliografie Pr. prof.dr. Dumitru St niloae:

1. *Teologia Dogmatic i Simbolic* , vol2, Bucure ti 1958, Cluj-Napoca, 2004
2. *Teologia Dogmatic Ortodox* , 3 vol., Bucure ti, 1978, 1997, 2003, 2010
3. *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Craiova, 1987, 1991
4. *Studii de teologie dogmatic otodox* , Craiova 1990
5. *Spiritualitate i comuniune în Liturgia ortodox* , Craiova, 1986, Bucure ti, 2004
6. *Reflexii despre spiritualitatea poporului român*, Craiova, 1992
7. *Sfânta Treime sau la început a fost iubirea*, Bucure ti 1993
8. *Ascetica i mistica Bisericii Ortodoxe*, Bucure ti, 1991, 2002
9. *Via a i înv tura Sfântului Grigorie Palama*, Sibiu, 1938, Bucure ti, 1993
10. *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Sibiu, 1943, Bucure ti, 1992
11. *Iisus Hristos lumina lumii i îndumnezeitorul omului*, Bucure ti, 1993
12. *Mic dogmatic vorbit . Dialoguri la Cernica*, Ed. Deisis , 2007
13. *Rela iile treimice i via a Bisericii*, în: Ortodoxia, an XVI, 1964, nr.4, pp.503-525
14. *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*, în: ST, an XXII, 1970,nr.5-6, pp.333-355
15. *Chipul lui Hristos în Biserica r s ritean : Iisus Hristos, darul i cuvântul suprem al lui Dumnezeu*, în: Ortodoxia, an XXV, 1973, nr.1, pp.5-17
16. *Witness Through Holiness of Life*, în: Martyria-Mission. The witness of the Orthodox Churches Today, ed. By Ion Bria, WCC, Geneva, 1982
17. *Fiin a i ipostasurile în Sfânta Treime dup Sfântul Vasile cel Mare*, în: Ortodoxia, an XXXI, 1979, nr. 1. Pp. 53-74
18. *Des vâr irea noastr în Hristos dup înv tura Bisericii Ortodoxe*, în: MO, anXXXII, 1980, nr. 1-2, pp76-111, nr.3-6, pp. 402-426 i an XXXIII, 1981, nr. 1-3, pp.95-104.
19. *Fiul i Cuvântul lui Dumnezeu cel întrupat i înviat ca om, unificatorul crea iei în El pentru veci*, în: MO, an XXXIX, 1987, nr. 4, pp.7-23
20. *Atragerea ierarhic a lumii spre Sfânta Treime prin Cuvântul lui Dumnezeu f cut om*, în: MO, an XLIII, 1991, nr.2, pp14-34
21. *Purcederea Sfântului Duh de la Tat l i rela ia lui cu Fiul, ca temei al îndumnezeirii i înfierii noastre*, în: Ortodoxia, an XXXI, 1979, nr. 3-4, pp.583-592
22. *Persoan i comuniune: Prinoc de cinstire P rintelui Profesor Academician Dumitru St niloae la împlinirea vârstei de 90 de ani*, Sibiu, 1993.
23. Maciej Bielawski, *The Philocalical Vision of the World in the Theology of Dumitru St niloae*, 1997

9. Coroborarea con inuturilor disciplinei cu a tept rile reprezentan ilor comunit ii epistemice, asocia iilor profesionale i angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Con inuturile de înv are ajut la aprofundarea temeinic a teologiei, r spunzând prin aceasta a tept rilor principalilor angajatori ai absolven ilor acestei discipline: structurile eclesiale, structurile de asisten social i structurile din domeniul educa iei, asigurând i o bun preg tire pentru admiterea la doctorat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------

			nota final
10.4 Curs	-Însu irea teologiei Sfintei Treimi i a eclesiologiei i a rela iei strânse dintre acestea, adic a prezen ei i lucr rii Sfintei Treimi în Biseric i în misiune; - În elegerea i însu irea modurilor prezen ei lui Hristos i a Duhului Sfânt în Tainele i cultul Bisericii, precum i în spiritualitatea cre tin ortodox	Examen oral, condi ionat de predarea i sus inerea lucr rilor de seminar.	50%
10.5 Seminar/laborator	- În elegerea i însu irea problematii tratate la curs i seminar; - Capacitatea de integrare într-un discurs propriu a informa iilor i conceptelor asimilate; - Flexibilitatea în elaborarea lucr rilor/ eseurilor tematice propuse, care reflect o bun cunoa tere a informa iilor, precum i capacitatea de valorificare a lor în varii moduri.	Elaborarea i sus inerea unei lucr ri de seminar, repartizate de titularul activit ilor de seminar, la data stabilit , din cursul semestrului i predarea acesteia în seminarul din penultima s pt mân de activitate didactic .	50%
10.6 Standard minim de performan			
<ul style="list-style-type: none"> • Însu irea obiectivelor specifice men ionate la punctul 7.2 din fi a disciplinei. 			

Data complet rii
..ianuarie 2014

.....

Semn tura titularului de curs
Pr.prof.dr. Valer Bel

.....

Semn tura titularului de seminar
Pr.prof.dr.Valer Bel

.....

Data aviz rii în departament

.....

Semn tura directorului de departament
Pr.conf.dr. tefan Iloaie

.....